

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням педагогічної ради
ліцею імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради

наказом
ліцею імені Олександра Цинкаловського
Володимирської міської ради

протокол від 31.08.2026 року № 1

від 31. 08. 2026 року № 117-0_

Система та загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів Ліцею імені Олександра Цинкаловського Володимирської міської ради

I. Загальні положення

1. Ці Система та критерії є сукупністю процесів оцінювання, які здійснюються для визначення ступеня відповідності результатів навчання учнів вимогам, визначеним у державних стандартах базової та профільної середньої освіти.
2. Ці Система та критерії визначають загальні підходи до оцінювання в закладі освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (далі — заклади освіти), застосовуються до всіх форм здобуття повної загальної середньої освіти та включають принципи, види, форми, методи оцінювання, шкали, правила і процедури оцінювання.
3. У цих Системі та критеріях терміни вживаються в такому значенні:
 - оцінка — результат оцінювання, що відображає рівень досягнення результатів навчання учнів відносно очікуваних результатів навчання, визначених відповідною модельною навчальною / навчальною програмою, який виражається вербально або кількісно (у балах чи рівнях);
 - оцінювання — процес спостереження за навчальною та пізнавальною діяльністю учнів, а також процес опису, збору, фіксування та інтерпретації інформації про освітній процес і результати навчання учнів.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та «Про академічну доброчесність».

4. Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.
5. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною для осіб, які проводять педагогічну діяльність та здійснюють відповідне оцінювання результатів навчання учнів (далі — педагогічні працівники), учня та його батьків або інших законних представників.
6. Інформування учня та його законних представників про результати навчання здійснюється шляхом проведення з ними індивідуальних зустрічей, комунікації за допомогою паперових / електронних носіїв, інформаційно-комунікаційних технологій, а також шляхом фіксування результатів навчання учнів у свідоцтві досягнень.

II. Принципи та функції оцінювання

1. Оцінювання результатів навчання учнів незалежно від виду та форми здобуття ними освіти має бути справедливим, неупередженим, об'єктивним, незалежним, недискримінаційним та доброзесним.

2. Справедливе оцінювання ґрунтується на чітких і зрозумілих критеріях, заздалегідь відомих усім учасникам освітнього процесу, та орієнтоване на підтримку розвитку учнів, що передбачає обов'язкову можливість для зворотного зв'язку, пояснення оцінки та оскарження результатів навчання у разі незгоди.

3. Неупередженість оцінювання означає, що оцінювання здійснюється на основі досягнутих учнями результатів навчання без впливу особистих ставлень чи вподобань педагогічного працівника.

4. Об'єктивність оцінювання забезпечується:

- використанням інструментів оцінювання з чіткими і зрозумілими критеріями, що мінімізують множинність тлумачень;
- застосуванням стандартизованих процедур оцінювання, однакових для всіх учнів;
- можливістю перевірки результатів іншими педагогічними працівниками;
- фокусуванням виключно на вимірюваних результатах навчання.

5. Недискримінаційність оцінювання передбачає адаптування методів оцінювання до особливостей освітнього процесу з метою забезпечення рівного доступу учнів до нього та недопущення їхньої дискримінації.

6. Доброзесність оцінювання вимагає дотримання академічної доброзесності, виключає академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію, несамотійне виконання завдань, недозволену допомогу та інші порушення під час виконання навчальних завдань, а також базується на прозорості та відповідальності осіб, які здійснюють оцінювання.

7. Оцінювання в закладах освіти виконує такі функції:

- формувальна — забезпечення відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення їх особистих навчальних потреб;
- констатувальна — встановлення рівня досягнення результатів навчання;
- діагностувальна — виявлення стану набутого досвіду, з'ясування причин утруднень, відстеження динаміки процесу навчання;
- мотиваційна — активізація внутрішніх мотивів до навчання через конструктивне оцінювання, що викликає почуття задоволення від результату;
- коригувальна — спрямування зусиль на подолання виявлених труднощів шляхом індивідуалізації завдань та підходів;
- прогностична — визначення знань та вмінь, необхідних на наступних етапах навчання, формування реалістичних очікувань;
- розвивальна — мотивування до рефлексії, самовдосконалення, аналізу власних сильних і слабких сторін через якісний зворотний зв'язок;
- виховна — налаштування учнів на відповідальність за результати власного навчання та якісне виконання завдань;
- управлінська — забезпечення інформацією для ухвалення рішень щодо академічної успішності, необхідності підтримки, переведення до

наступного класу та моніторингу якості навчання на рівні закладу освіти.

III. Підходи до оцінювання

1. Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу.

2. Реалізація компетентнісного підходу вимагає від педагогічного працівника дотримання таких вимог:

- фокусування на здатності учнів застосовувати знання в практичних ситуаціях, а не на механічному відтворенні теоретичного матеріалу;
- застосування практико-орієнтованих завдань;
- акцентування уваги на ступені оволодіння вмінням, а не на кількості допущених помилок;
- підтримка позитивного ставлення до навчальних досягнень учнів незалежно від рівня таких досягнень;
- використання різноманітних методів для виявлення рівня сформованості знань, умінь, ставлень та цінностей;
- врахування індивідуального освітнього поступу під час формувального оцінювання;
- залучення учнів до самооцінювання та взаємооцінювання;
- здійснення оцінювання виключно на основі чітких і зрозумілих критеріїв;
- надання якісного зворотного зв'язку педагогічним працівником іншим учасникам освітнього процесу.

3. Процес оцінювання має враховувати рівень сформованості наскрізних умінь учнів (зокрема, читання з розумінням, критичного та системного мислення, здатності співпрацювати з іншими, розв'язувати проблеми тощо).

IV. Види оцінювання

1. Основними видами оцінювання в закладі освіти є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та державна підсумкова атестація.

2. Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Воно здійснюється педагогічним працівником, а також шляхом взаємооцінювання та самооцінювання учнями.

3. Поточне оцінювання здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуваним за допомогою спеціального інструментарію.

4. Підсумкове оцінювання здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними та поділяється на тематичне, семестрове та річне.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи (за потреби).

Семестрове оцінювання є узагальненням результатів навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми (тематичних оцінок), передбачених для відповідного періоду навчання та підсумкових семестрових робіт (за потреби), враховуючи динаміку результатів навчання.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових оцінок.

5. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на відповідному рівні. Проведення державної підсумкової атестації та звільнення від неї здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

6. У разі вибуття учня із закладу освіти (зокрема через виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо) оцінювання результатів його навчання може бути проведено достроково. Процедура такого оцінювання визначається закладом освіти.

V. Організація та форми оцінювання

1. Залежно від суб'єкта оцінювання є:

- оцінювання, що здійснюється педагогічним працівником та вимагає формулювання зрозумілих освітніх цілей, ознайомлення з критеріями оцінювання, **розробленими закладами освіти (далі — критерії оцінювання)**, та надання своєчасного зворотного зв'язку;
- взаємооцінювання, що здійснюється учнями в парах / групах за критеріями оцінювання;
- самооцінювання, що здійснюється учнями шляхом самостійного співвіднесення власних результатів навчання з критеріями оцінювання.

2. Залежно від об'єкта оцінювання є:

- оцінювання процесу (формувальне оцінювання) — спостереження за ходом виконання завдань та рівнем залученості;
- оцінювання результату (поточне та підсумкове оцінювання) — аналіз кінцевого результату відповідно до критеріїв оцінювання.

3. Залежно від способу подання результатів формами оцінювання є усна, письмова та практична. Форми оцінювання можуть бути реалізовані в очному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі під час здобуття освіти за дистанційною формою.

4. Залежно від кількості залучених до оцінювання учнів його організація може бути індивідуальною, груповою та фронтальною.

VI. Методи, інструменти, шкали та загальні критерії оцінювання

1. Педагогічний працівник має право на академічну свободу щодо самостійного вибору методів та інструментів оцінювання з урахуванням специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу та особливостей учнів.

2. До основних методів оцінювання належать:

- педагогічне спостереження, що фіксується за допомогою ситуативних нотаток, контрольних переліків у форматі «так / ні» тощо;
- аналіз продуктів освітньої діяльності шляхом оцінювання досліджень, проєктів, виробів, створених учнями, за критеріями оцінювання;
- словесні методи (опитування, анкетування, інтерв'ю, бесіда).

3. Інструментарієм оцінювання є сукупність спеціально розроблених завдань, релевантних до очікуваних результатів навчання.

4. Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими шкалами:

- вербальна шкала — передбачає оцінювання за допомогою словесних формулювань;
- рівнева шкала — визначає чотири рівні: початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В);
- бальна шкала — передбачає використання 12-бальної системи (від 1 до 12).

Співвідношення між зазначеними в цьому пункті шкалами:

Вербальна шкала	Рівнева шкала	Бальна шкала
потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання	Початковий рівень (П)	1–3 бали
потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання	Середній рівень (С)	4–6 балів
має посутні успіхи в досягненні результатів навчання	Достатній рівень (Д)	7–9 балів
має значні успіхи в досягненні результатів навчання	Високий рівень (В)	10–12 балів

5. Правила застосування шкал:

- для учнів 5–12 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною, рівневою або бальною шкалами (без урахування його результатів під час підсумкового оцінювання), а поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

6. Результати семестрового, річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі проведення) відображаються у свідоцтві досягнень учня.

7. Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів (додаток до цих Системи та критеріїв), що визначають єдині підходи до встановлення рівня результатів навчання учнів, розроблено на засадах компетентісного підходу з урахуванням таких інтегрованих показників навчальної та пізнавальної діяльності учнів:

- когнітивні процеси;
- навчальна діяльність;
- рівень самостійності;
- рівень комунікації та взаємодії;
- частота вияву умінь.

8. Загальні критерії оцінювання є основою для розроблення закладами освіти критеріїв оцінювання за освітніми галузями (навчальними предметами / інтегрованими курсами).

9. Критерії оцінювання підлягають оприлюдненню на вебсайті закладу освіти (у разі його відсутності — на вебсайті засновника) не пізніше ніж через десять робочих днів з дня їх затвердження.

VII. Процедури оцінювання та забезпечення академічної доброчесності

1. Обов'язковому оцінюванню підлягають обов'язкові освітні компоненти, визначені освітньою програмою закладу освіти. Вибіркові освітні компоненти оцінюються згідно з рішенням педагогічної ради закладу освіти.
2. Індивідуальні консультації підлягають винятково формувальному оцінюванню.
3. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання, які можуть бути адаптовані відповідно до особливостей освітнього процесу, середовища, індивідуальних навчальних цілей (у разі модифікації змісту навчального предмета / інтегрованого курсу), та з урахуванням індивідуального навчального плану (за його наявності).
4. Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється з дотриманням принципів і правил академічної доброчесності. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності під час виконання навчальної роботи застосовуються заходи реагування та санкції відповідно до Законів України «Про повну загальну середню освіту» та «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніх актів закладу освіти.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
1	2	3	4	5	6	7
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі — педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину	виконує навчальні дії /	долучається до індивідуальної	уникає комунікації,	виявляє вміння в

		інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	прості завдання за наданим зразком	або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	окремих випадках
	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
Середній	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально	виявляє вміння епізодично

	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередковано	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

		різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	ю допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі	учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію	виявляє вміння системно в типових і нетипових

			проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації	ситуаціях
	12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях